

El dia que la Lia va tornar a la platja

Mar Font

Il·lustracions de Mercè López

Final d'estiu

Lia

D'una cosa puc estar-ne ben segura: que aquest estiu no l'oblidaré mai.

He recollit les restes del sopar de final d'estiu que fem cada any al jardí. La mare no ha parat de dir, en tota la nit, que em faig gran. I no és fins al mes vinent que en faré catorze.

Abans érem quatre els que ens ajuntàvem per a aquest sopar: l'avi, la mare, jo... i el pare. Aquest cop érem set, però tu, pare, no hi eres. No hi eres present, però jo t'he notat en tot moment. He somrigut quan m'untava una torrada de sobrassada imaginant que em feies la broma de sempre. La que jo hi queia de quatre potes, al principi. Mirava

cap al costat que m'assenyalaves i tu aprofitaves per mossegar la meva torrada. Al cap d'uns anys em deixava enganyar, segur que ho sabies, però era la nostra broma. Després rèiem i m'ensenyaves la sobrassada i la torrada mastegada dins de la teva boca i jo feia el mateix. La mare ens renyava i ens deia que com podia ser que fóssim tan criatures. I encara rèiem més.

No queda res del que hem cuinat. Han volat les albergínies, els formatges, el pa amb sobrassada i la llimonada. Ni una engruna, ni una gota. Tampoc ha quedat res per dir. Això sí que m'ha sorprès, perquè a casa, amb la mare, el que és parlar, parlar... no llueix. Em pensava que em sentiria cansada de tantes emocions, però començo a pensar que no sempre l'encerto. Aquí estic, tombada a la gespa sota les estrelles que sembla que em mirin. Totes petites, brillants i silencioses, i una de més gran. Aquesta ets tu, pare, i de tant en tant, em piques l'ullet. Les altres són algunes de les fades que dibuixaves que t'has endut per continuar els teus relats, segur. Us miro, somric, us noto. És com si flotés pel jardí. L'avi m'ha dit que tornava a peu a casa seva, que volia caminar i que se sentia de ferro, com quan tenia quinze anys. És la bomba, l'avi! I ens ha deixat el seu dos cavalls mal aparcat al davant de casa, tan tranquil. «Ja l'esquivareu quan vulgueu sortir, no és tan gros», ha dit quan la mare li ha preguntat si el pensava deixar d'aquella manera.

I ens l'hem quedat mirant, la mare i jo, i fent que no amb el cap. És un cas, l'avi.

Qui m'ho havia de dir que el dia acabaria així. Si pogués retenir la vida... Però aquí, en aquesta illa, com sempre he sentit dir a casa, res no es pot quedar quiet; el vent sempre ho mou tot d'un costat a l'altre.

La mare ha fet una confessió durant el sopar. Quan s'ha aixecat de la cadira per parlar, va i m'ennuego. I és que no m'ho esperava, perquè la mare no parla mai d'ella. Se m'ha quedat mirant. Tothom estava en silenci. He fet un glop d'aigua, l'avi m'ha picat l'esquena de forma exagerada i tothom ha rigut. Quan se m'ha passat l'ennuec ha continuat parlant. Ha dit que ella no volia viure aquí, que va venir a l'illa pel pare. El pare. Fa mesos que va morir i encara no m'ho crec. La mare, que ha estat esquivant parlar d'ell des d'aleshores, va i, tot d'una, ha deixat anar que el vent li ha portat el pare d'una altra manera, l'hi ha deixat ben a prop i s'ha sorprès de la seva pròpia reacció. Tu diràs! I jo me n'he sorprès, també! Després ha donat les gràcies a les persones que sèiem al voltant de la taula. Ella sempre tan diplomàtica. Li he picat l'ullet, perquè per fi ha anomenat el pare, perquè per fi veig que fa coses que no tenen l'objectiu d'eliminar els records que tenim a casa, per treure'l de la nostra vida. Imagino que també ho deu haver passat malament, però cadascuna ens havíem tancat en la nostra petxina i ho hem viscut sense saber com ho portava l'altra.

Aleshores, tothom ha aixecat la copa i hem fet dringar els cristalls, per segona vegada aquest vespre, en una melodia dolça i harmoniosa que ha quedat surant per sobre els plats. Només jo, com sempre, he vist com unes fades celebraven el moment fent rotllana, descalces sota la magnòlia. El pare també les hauria vist.

Em sento més lligada a l'illa que mai. Penso, mentre continuo flotant per cada racó del jardí, que tot és possible. Ho sento més que en cap altre moment. Si pogués retenir aquest dia d'avui, m'hi quedaria a viure per sempre.

2

Principis d'estiu

Lia

Tanco la porta amb totes les meves forces. Sona com un tro enmig del jardí de roses. La pregunta que em feia la mare ha quedat tallada. No m'ha calgut escoltar-la sencera, me la sé de memòria en totes les seves versions: «Per què no em dius què sents, Lia?» «Per què no em dius com estàs?» «Per què no em parles?» «Per què m'ho fas això, Lia?» «Per què? Per què? I per què?»

—Perquè no i punt —he cridat quan he frenat mig carrer enllà. Ella ja no em podia sentir, però m'he girat de seguida per comprovar si hi havia algú pel carrer. Cap problema. Està desert. Només hi soc jo en aquest carrer polsegós i aquella gata peluda del

veí que em mira amb indiferència traient el cap per la reixa.

Camino pel mig del carrer ara que tothom fa la migdiada o mandreja dins de casa. A mi el sol d'estiu m'agrada, no em fa amagar. M'ha anat torrants des que vaig néixer en aquesta illa. I el mar... que m'envolta, m'abraça i m'acaroni, m'escolta, m'aconsella, m'engoleix, em refresca, em subjecta, m'asserena, em salva. Només de pensar en l'aigua arrenco a córrer amb els braços estesos i després faig airejar les faldilles de fil blanc del meu vestit llarg. Se m'escapa el riure. La mare odia els vestits. Doncs me n'he comprat tres per a aquest estiu i amb les faldilles més llargues que he trobat. Tots tres a la botiga de la Norma.

Tinc un somni que se'm repeteix. Corro carrer avall i, en arribar a la platja, volo arran de terra i, després, volo per sobre el meu immens mar blau. El meu mar. Quan la platja queda enrere m'enlairo fins a un núvol, el meu, i observo el far des d'allà, suspesa en l'aire. Noto la suavitat del cotó del núvol, que em fa pessigolles sota el nas, a l'esquena, a les cames, i ric. Amb tu al costat, pare.

Pensar en tu em retorna l'escena de casa a la vostra habitació. Freno de cop i va i se m'escapa un sospir sorollós. M'imagino el meu crit d'abans rebotant contra les portes tancades de tot el carrer. Rebotant amb més força contra la porta del capdamunt, la que

he tancat fa un moment. Ningú obre. Si el somni pogués fer-se realitat, volaria fins al meu núvol. Miro avall i em descalço les avarques per trepitjar les pedres calentes. M'arremango les faldilles i les subjecto amb la goma de les calcetes. Camino pel trencant.

No em puc creure que avui faci dos mesos que va morir el pare. Seixanta-un dies, mil quatre-centes seixanta-quatre hores... Ho he calculat aquest matí i ho he escrit en un full tantes vegades com m'hi ha cabut, amb boli verd. Quan desava el full al calaix he sentit que queien tot de coses a l'habitació dels pares i m'he aixecat a veure què passava. No entenc per què la mare s'ha posat a treure la roba de l'armari del pare. Li he preguntat:

—Què fas?

I allà ajupida, sense ni mirar-me, va i em diu:

—Tranquil·la. Han sigut les caixes de sabates que havia apilonat, que m'han caigut.

I a sobre ha tingut la barra de preguntar-me:

—M'ajudes?

Què? Com? Que t'ajudi? A sobre! Em trobo amb un armari desbudellat: una muntanya de roba sobre el seu llit i tot de caixes i sabates escampades pel terra. Jo que estava suant a l'habitació mentre comptava els dies, les hores i els segons que fa que el pare ja no hi és, se m'ha glaçat el cos i he fugit de casa fent petar la porta. Per què? Per què ho has de llençar? Per què el fas fora? He hagut de serrar les dents per

frenar les preguntes que s'abocaven i empenyien per sortir. Jo també podria deixar anar una llista de perquè. Si ho fes, la mare aprofitaria per treure'm les paraules que guardo ben endins. Vull dir, l'Emília. No m'acostumo a la meva decisió. Des que vaig descobrir que ella ja sabia que el pare estava malalt i es moriria, em vaig proposar dir-li pel seu nom. Les paraules, les respostes que ella vol són del pare i meves.

Vull creure que el pare m'escolta quan li parlo a la nit amb la porta de l'habitació tancada, amb el cap sota el coixí. Justament anit li vaig explicar que em vaig tancar al lavabo per trobar-me amb ell a través del mirall. Els mateixos ulls blaus. Els seus cabells eren marrons i llisos; els meus, negres i rin-

xolats. Aquesta diferència no ens allunyava perquè sempre hi havia els ulls blaus, idèntics per saber que ell estava en mi i jo en ell. Blaus com el

mar. Em vaig anar tallant els cabells per sobre les espatlles, com els duia ell, amb la mirada clavada al blau dels ulls del

mirall. Després de recollir els cabells tallats i llançar-los a la paperera em

vaig tornar a mirar. Amb el dit índex m'estirava alguns rínxols intentant imaginar-me amb la cabellera llisa. Aleshores la mare va trucar a la porta i, sense esperar resposta, la va obrir i em va preguntar:

—Què fas tanta estona? Estàs bé?

Llavors vaig descargolar el rínxol, em vaig acomiadar en silenci del pare i vaig passar pel costat de la mare sense mirar-la ni respondre-li la tercera pregunta que va quedar surant en l'aire amb un «Però es pot saber què t'has fet?». M'hauria encantat fer un petó al mirall, però ja frego un punt de bogeria parlant-hi, així que tampoc em vull passar. No entenc per què insisteix a saber què penso, què sento... Ella no ha dit ni una sola paraula del que li passa, mai en tota la vida he sabut què sent, la mare. Ni tan sols si té calor i preferiria capbussar-se. Ella es llança al mar, sense dir res, i en surt igual, sense explicar si l'aigua està increïble.

Una onada suau em fa pessigolles als peus i obro els ulls. El mar està calmat, les onades se m'acosten tímidament, amistoses, i em cauen tres llàgrimes a l'aigua. Tres. Perquè el tres és el número bo. Lia té tres lletres, el pare es deia Jan, tres lletres, també. I a casa érem tres. Ni més ni menys. Les altres llàgrimes m'afanyo a embolicar-les amb un llaç de vellut blanc i me les guardo. Sí, així soc jo. Així penso, així parlo i així actuo. Sé que no és el més normal per a una nena, vull dir noia, de la meva edat, però fa anys que me

n'adono que no penso, ni dic, ni faig les coses que fan la majoria, i no me n'amago. El pare n'estava orgullós. Sempre em deia «Ets única, i això és un tresor». L'Aina em diu que he de procurar no dir en veu alta el que penso, i menys a l'insti. Que ella em coneix i li fa gràcia, però que millor que me n'estigui. Entenc que es preocupi per mi, perquè no soc popular. És una bona amiga. No vol entendre que jo, amb ella i l'Enric, soc feliç. Som un grup de tres, esclar, ni un de més ni un de menys. No necessito més amistats. Ells dos no han parat d'apuntar-se a tot el que han pogut i queden amb els d'escacs, amb els d'aikido, amb els de ràdio, amb els de no-sé-què-fer-però-quedem... Jo passo...

Una altra onada em fa pessigolles. Aquesta gran bassa salada conté la meva història, m'ha vist amb el pare quan m'ensenyava a caminar, a nedar. M'ha vist córrer i ballar per la sorra mentre ell escrivia poesies amb tinta lila mentre jo feia voleiar la seva ploma. Jo, la seva musa.

Pol

Corro fins a arribar al nostre apartament. La Tina és al balcó asseguda amb les cames repenjades a la barana. Les xanquetes de taló li surten per fora. Sí, tinc una mare molt original. Ella, la Tina, porta coses que la majoria de la gent no saben ni que existeixen.

Xanquetes amb taló! Se la sent cantar des del carrer amb un accent anglès que em fa gràcia. Genial! Genial perquè no em sentirà entrar. Obro la porta de l'apartament que hem llogat per a les esperades vacances en aquesta illa. Entro de puntetes i em tanco a l'habitació. No vull parlar amb ningú. Aquesta illa era fantàstica, fins ara.

Primer, tot anava perfecte. Vam arribar ahir. El viatge en vaixell va ser impressionant. La Tina i jo ens vam posar a coberta i deixàvem que el vent ens despenetrés. Portàvem una bossa amb provisions: galetes, fruits secs, patates fregides, begudes amb gas, dos jocs de cartes, tres revistes de perruqueria per a ella i, per a mi, *L'illa del tresor*. No vam treure res de menjar de la bossa fins que la panxa ens va rugir més fort que el vent. Crec que la gent del voltant va notar que era el nostre primer viatge. Quan vam fer la nostra dansa agafats de les mans i fent xocar els peus amb ritme com si fos un ball de bastons se'ns van quedar mirant com si acabéssim de baixar d'una nau extraterrestre. La Tina ni se'n va adonar. Ella mai es fixa en la gent del voltant. M'agradaria fer el mateix i no tenir el sentit del ridícul sempre alerta. Ens vam recollir els cabells llargs amb una cua cadascú i la mare ens va fer una foto allargant el braç. Vam quedar molt bé, amb el mar de fons. A mi em voleiava la trena de pirata que duc al costat dret. Ella, esclar, ho va publicar ràpidament a les xarxes socials sota el

títol «Avui ens pentina el vent». Està molt enganxada a les xarxes. En canvi, jo no vull mòbil. Tothom de la classe en té, ho sé. I més ara que començarem l'ins-titut, però jo no vull estar pendent d'una màquina. El que m'interessa ho tinc a la platja, i els qui estimo els tinc a prop. I sobretot tinc el mar. El mar. No em puc creure que haguem fet un viatge navegant pel mar. Ja he acabat sisè. Un curs que sempre recordaré perquè era el segon any que tenia la Catalina de mestra, i sempre serà la millor. Ens va proposar que féssim un projecte de final de curs i que ens ajudés algú. Jo no-més tenia la Tina, perquè no tinc pare. Bé, sí, però va marxar pocs dies després que la meva mare li digués que estava embarassada i no el conec. Ni tampoc tenia avis, aleshores. Per això vaig fer el que vaig fer i la mare va acabar descobrint que jo havia posat un anunci per trobar un avi que m'ajudés a fer el treball de final de sisè. No li podia demanar a ella perquè treballa més hores que un rellotge. Són paraules seves. Bé, tot va canviar, gràcies al meu anunci, i ja no som dos, sinó quatre... no, quatre no, som sis, que no em vull oblidar de la Teresa i en Joan, que també em van ajudar molt. De fet, la Teresa va ser qui va fer possible que jo conegués el meu avi. Em va portar a la residència i allà em va presentar el seu marit, en Joan, que compartia habitació amb el que ara és el meu avi, en Lluís. En Lluís s'hi estava per recuperar-se d'una caiguda. No va ser fàcil. Però tot va anar bé. Ara en

Lluís, que és el millor avi del món, i el seu fill Eudald són la nostra família, també. Vindran la setmana que ve, precisament, i estarem cinc dies junts. Quina passada! Nosaltres ens hi estarem més dies. La Tina va guanyar un premi amb el seu blog i va dir que vindríem de viatge a aquesta illa. Sap que el meu gran desig era visitar una illa, navegar, estar envoltat de mar. La Tina sap escoltar. Després de descobrir que tenia avi, que havíem fet el projecte d'un vaixell pirata en miniatura i de conèixer el seu fill de forma inesperada per tots, vam anar a sopar. Ens ho vam passar tan bé que va quedar enrere el secret que vam amagar amb el meu avi, i ens vam anar veient sovint. Al final vam organitzar aquest viatge per reunir-nos aquí. Volem compartir aquestes vacances tots junts. Cal tenir paciència per pescar els nostres somnis. Això em dic a mi mateix, sempre, i s'ha complert.

Doncs tot anava perfecte fins fa menys d'una hora, quan he conegut una noia a la platja. La Lia. Espero no tornar-me-la a trobar. És una illa, no és gaire gran, però aniré amb compte i, si la veig, canviaré de direcció. Com pot ser que porti l'anell? El meu anell! L'anell que un dia la meva mare va llençar a les escombraries, que jo vaig recuperar i vaig dur durant molt de temps. El que vaig llençar al mar quan vaig decidir que ja no preguntaria més pel meu pare. Com hi ha pogut anar a parar, en aquesta illa? L'ha portat el mar, empès pel corrent? I encara més, com és que el té ella?